

*Art*

gözünüz tökülsün, başınıza gelsin balamın başına getirdiiniz!

Seyyare arvad yene səhərdən dokkazda oturub qarğış edirdi. Gəlib-keçənlər mehəl qoymurdular arvada. Sanki heç yoxmuş kimi. Ara- da qonşu arvadlardan, qız-galindən kimse - a Sayara, get eve, bir hovur dincəl, ağızına bir loxma çörək qoy - deyirdi. Ona da Seyyare məhəl qoymurdu. Sanki görmür, eşitmır kimi, törvənə pozmadan öz-özüne qarğış yağıdırırdı...

Seyyare oğlunu atasız böyütmüdü. Uşaq hələ balaca olanda eri Ismixan Seyyarəni qoyub getmişdi iş dalınca Rusiyaya, qayıtmışdı. Seyyare qohum-əqrəbanın, qonum-qonşunun köməyi ilə, oğlunu böyütmüşdü, sevincdən ağılaya-ağılaya Bakıya, universitetdə oxumağa yola salmışdı. Həyətin meyvəsini yiğdirib satmaqla, pensiyasına qənaət etmekle qoymamışdı balası tələbəciliyde korluq çəksin. Həvəslə gözləyirdi ki, uşaq təhsilini başa vurub kəndə qayıdacaq, işləyib onu saxlayacaq bu ahil vaxtında. Amma oğlu kəndə qayıtmadı. Bakıda qalıb jurnalist oldu.

Seyyare inanmirdi oğlu Bakıda baş gırleyə bilər. Ağlına, savadına güvenmirdi oğlunun. Düşünürdü, çox zəifdi, üniversiteti güclə başa vurub, istədiyi da yoxdur ki, fərli bir jurnalist olsun. Ona görə də oğlu hər dəfə kəndə baş çəkəndə dizinin yanında oturdub, qılığına girir, - a bala, qayıt gel kəndə, evimizə-eşiyimizə sahib çıx, o şəhər senin yerin deyil, axırına çıxacaq bir gün - deyirdi.

Hər dəfə də oğul anasının dediklərini zarafata salırdı:

- Ay ana sən bilmirsən oğlunun qüdərini.

Bir gün oğul kəndə maşınla geldi. Yaxşı bazarlıq, sovgat da getirdi. Seyyare mehəttel qaldı. Bunlar har-dandı ay bala-təlaşa dilləndi.

- Ana indi mən baş redaktoram, özümün kabinetim, işçilərim var. - Oğul şəstlə dilləndi.

Arvadın eli üzündə qaldı. Kim buna etibar edib o işi, neca olub bu? - düşündü, amma indi medallı.

O vaxtdan Seyyarənin qulağı gündə bir xəber eşidi oğlu barədə. Hər dəfə də düşündü ki, axı bu uşaq universitetdə imtahanları güclə verirdi. Kəndin ağaclarının, toyuq-cüceşinin hesabına alıb diplomu. İndi qəfil ne oldu, ne deyışı ki, bu birlən-bire belə pullu-hallı adama çevrildi?

Oğulunsa dünya eyninə deyildi. Meşhur jurnalist olmuydu. Gün-gündən daha da məşhurlaşdı. Hökumət ev verdi oğula. Ardınca "Tərəqqi" medalı aldı. "Əməkdar jurnalist" olub kəndə gelendə Seyyarəni ağıla-maq tutdu. Onu dizinin yanında oturdub dedi ki, ay bala, heç gözüm su içmir sənin bu mükafatlarından, qazancından. Öz aramızdı, anan qurban, axı sən elə də qabiliyyəti, savadlı, istedadlı adam deyilsən. Doğru-düzgün məktəb də oxumamışsan. Universitetin pulsusuna da balın güclə çatdı. Bu ağaclar, toyuq-cüce olmasayı təhsilini başa vura bilmə-yecədin. Bu ne getir-götürdü belə, gündə sən bir medal verirler? De-yirəm birdən mərdimazarlıq filan

# Jurnalist

## (Hekayə)

edərsən, pis adamlara qoşulsan, haram puia el uzadarsan, şirnikləndirmək üçün verərlər bunları sənə, eviniz yixilar. - Gözlerinin yaşını sil-di Seyyare arvad.

- Nə danışırsan ay ana! - oğul əsəbləşdi - Mən bu mükafatlara layiq mi, verirler də. Hökumət delidi, bu qədər adı-sanı, mükafatı kimə gəldi versin? Ölenin en yaxşı jurnalistlərindən biriyəm. Verməlidilər də. Minnetləri olsun!...

O gündən Seyyare ta oğlunun işinə qarışmadı.

Oğulun işləri pis getmirdi. Hər bayramda mükafatlar, təltiflər gelirdi. Dövlət tədbirlərinə, yığıncaqlara dəvet alırdı. Artıq "Zərdab" mükafati, "qızıl kəlma"ni də alıb qatmışdı evvəlkilərin gözüne. Özüne Bakıda bahalı toy eləmişdi. Deputatları, na-zırları də toy çağırılmışdı...

Bir gün Seyyare eşitdi ki, oğlu deputatlığı namizəd olub. Ana az qaldı havalansın. Telefon açıb, oğluna bu işdən çəkilməyi tövsiyə elədi, - bizi el-oba içinde biabır eləmə ba-la, sendən deputat olmaz-deyib ağladı, xeyri olmadı. Oğul dedi, nə danışırsan ay arvad, mən olmayanda kim olacaq deputat? Məndən layiqliyi yoxdu bu işdən ötrü. Adım-sanım, mükafatlarım, xətrim-hörətim var ölkədə. Bu qədər uğurdan sonra camaat məni qoyub başqasını seçməyəcək ki...

İş bu yerə gələndən tə çöldə-ba-yırda, kəndin aralığında çox görünmüdi Seyyare ana. Utanırdı camaatdan. Seçkilər gününün axşamı üreyi dözmədi, oğlu ilə danışmaq istədi. Nə qədər zəng elədi, telefonu açan olmadı. Əlacsız qalıb gəlininin nömrəsini yiğdi. O da telefonu açmadı. Yəqin gədə deputat seçilib deyə, başları qarışındı - düşündü. Seçkilərin ertəsi günü də oğlundan xəber çıxməyandır arvad endişələndi. Qapının toyuq-cücesindən kəsdi, mer-meyvəsindən yiğdi, qatlıq-dəndirdən tədərük edib yaxşı bir zənbil tutudu, Bakıya yollandı. Şəhərə axşam, hava qaralanda çatdı. Taksise oturub oğlunun evinə sür-dürdü. İçəri girib gördü ki, evdə qan-qaraçılıqlı. Oğlu uzanıb çarpayıda, arvad-uşaq da başının üstünü kəsdi. Məlum oldu ki, oğul deputat se-cilməyib, buna görə infarkt keçirib. Seçilməyib deyə yatağa düşdүünü camaatdan gizlətmək üçün də evdə müalicə alır...

Bir həftə idi ki, Seyyare arvad oğlunun yatağının başında oturub ağılayırdı. Oğulunsa vəziyyəti gün-gündən pisləşirdi. Elə hey - axı mən seçiləməli idim, axı bu xalq məni sevir, axı bu hökumət mənim əməyimi qiymətləndirib daimalı. Axı mən hər şeyin en yaxşısına layiqəm! - deyib inildiyirdi.

Ana nə qədər andaman edib - ay bala, vəllah sən o adların, müka-fatların heç birinə layiq deyildin, vəllah səni aldadıblar, belə-bələ işlərlə dahi olduğunu inandırıb deli edib-lər, sən ne xalqın, ne də hökumətin eyninasən. - desə də, oğul razılaş-mır, ağılayıb haqsızlığa məruz qaldı-ğını piçildiyirdi.

Bir gün oğul elə bu dərdlə de partlayıb öldü. Oğlunun yeddisini verib kəndə qayıtdı Seyyare ana. O vaxtdan hər gün darvazasının ağızında oturub oğlunu mükafatlara, təltiflərə layiq göstərənlərə qarğış elədi...

**İlqar Rəsul**